

<https://threadreaderapp.com/thread/2106004355006779537.html>

<https://x.com/srdjancvijic/status/2106004355006779537?s=20>

1/ Ima nešto o delu SNS glasača šta tek nedavno počeo da razumem.

Mnogi glasaju za SNS jer su pošteni.

Ne vole SNS. Ne veruju Vučiću. Znaju za njihovu korupciju i lopovluk.

Ipak kažu: „Moramo za njih.“

Zašto? ☐

2/ U našem selu je pred izbore asfaltiran put do zaseoka u kome žive SNS glasači.

3/ Nama nije jer smo „blokaderi“. Svi redom: tast, tašta, žena i ja.

Ljudi iz zaseoka zauzvrat su dali potpis za SNS listu.

Mlado i staro, okupani, počesljani, sređeni kao za crkvu, venčanje ili punoletstvo, strpljivo su stali u red da „potpišu za Vučića“.

4/ Posle je tast pričao sa nekima od njih.

„Dali ste potpis. Ali ne morate da glasate za Vučića.“

„Moramo. SNS koordinator nam je učinio.“

Ne vole ga. Znaju da je lopov.

Ali osećaju da mu duguju glas.

5/ Tast kaže:

„Vučić ne vidi se za koga glasate. Iza paravana ste sami.“

Odgovaraju:

„Bog vidi.“

Meni je ova rečenica važnija od svih priča o „kupljenim glasovima“.

Oni ne misle da su prodali glas.

Misle da vraćaju dug.

6/ U tome je suština.

Mi možda znamo da put nije „njihov“ poklon, da je javno dobro, plaćeno novcem građana, između ostalog njihovim.

Ali ako ti vlast ono što ti pripada obezbedi preko partijskog čoveka, to više ne izgleda kao pravo.

Izgleda kao njegova usluga.

7/ A usluga se vraća. U selu naročito.

Komšija ti preore njivu jer ti je stari Ferguson na popravci. Ti mu pozajmiš novu lepu kosilicu.

Komšija ti pomogne da izbaliraš seno za ovce, ti ga odvezeš do Šabca u kupovinu jer on ne vozi. SNS ti zaposli ćerku, ti glasaš za Vučića.

8/ Ovakvo glasanje je klijentelizam.

Ali ne mora da bude:

„Evo ti 50 evra, glasaj za mene.“

Može biti:

„Sredićemo ti put.“

„Naći ćemo posao.“

„Poguraćemo zahtev za subvenciju.“

„Sanitet će ti voziti oca u Šabac na dijalizu.“

I onda: „Red je da nam uzvратиš.“

9/ Ovo nije samo pitanje propagande.

Ako ti dete traži posao, roditelj lečenje, treba ti asfaltni put, a za sve ti treba „čovек u opštini“, cena neposlušnosti je mnogo veća. Neki je svesno plaćaju i oni su heroji, ali je njih malo.

Nemaština proizvodi zavisnost.

10/ Zato im ja više ne zameram. Razumeo sam ih.

Lako je reći: „Kako mogu da budu tako glupi i zatucani?“

Ali oni vrlo dobro znaju ko krade.

Problem je što javno pravo ne doživljavaju kao svoje pravo, već kao nešto što im neko mora omogućiti.

11/ I tu dolazimo do neprijatne činjenice:

Ovo nije počelo sa Vučićem.

Za skoro dva veka moderne države menjali su se ustavi, kraljevi, maršali, republike, ideologije i partije.

Ali obrazac je opstajao:

ko kontroliše resurse, stvara zavisnost; a zavisnost se pretvara u lojalnost.

12/ Zato nije dovoljno ljudima reći:

„Ne glasajte za njih, oni vas lažu i krađu.“

Potrebna je država u kojoj građanin ne mora da poznaje partijskog čoveka da bi ostvario svoje pravo.

Put zbog plana, ne zbog potpisa.

Sanitet zbog bolesti, ne zbog partijske knjižice.

13/ To traži jake institucije, ali i generacije građanskog obrazovanja.

Da čovek nauči razliku između:

„On mi je ovo učinio“

i

„Ovo mi pripada kao građaninu.“

A za to je potrebno i društvo u kojem ljudi nisu toliko siromašni i zavisni.

14/ Ja nemam kratkoročno rešenje za ovo. Možda vi imate? Mogu samo da ponudim razumevanje prema ovakvim nemoćnim SNS glasačima, možda to upali, možda u poslednjem trenutku sami iza paravana prelome. A sa onima na vlasti koji ih zloupotrebljavaju: dubok prezir.

15/ Ovim poslednjim koji nas šatro „ujedinjuju“, a u stvari već deceniju i po, na krv dele, mogu samo da poručim: tek kad vi odete Srbija će biti ujedinjena.